

ÎNCHEIERE

10 martie 2017

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Ion Druță
Tamara Chișca-Doneva

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Hioară Parascovia, reprezentată de avocatul Petrușca Sergiu,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Băncii Comerciale „Investprivatbank” Societate pe Acțiuni, în proces de lichidare împotriva Parascoviei Hioară cu privire la încasarea datoriei,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 11 octombrie 2016, prin care a fost admis apelul declarat de către Banca Comercială „Investprivatbank” Societate pe Acțiuni, în proces de lichidare, casată integral hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 08 februarie 2016 și emisă o nouă hotărâre prin care acțiune a fost admisă integral,

c o n s t a t ă :

La 26 martie 2015, BC „Investprivatbank” SA, în proces de lichidare a depus cererea de chemare în judecată împotriva Parascoviei Hioară cu privire la încasarea datoriei.

În motivarea acțiunii a invocat că în conformitate cu Contractul de credit nr. 117-PF-07 din 14 noiembrie 2007, BC „Investprivatbank” SA a acordat Parascoviei Hioară un credit în sumă de 6 300 000 lei cu termenul de scadență până la 14 noiembrie 2009 și rata dobânzii de 18 %.

Menționează că contrar prevederilor contractului sus menționat, debitorul nu și-a onorat la scadență obligațiile asumate și a acumulat la data de 23 iulie 2014 o datorie față de BC „Investprivatbank” SA în suma de 11 304 952,18 lei, ce se compune din 5 879 026,67 lei cu titlu de credit și 5 425 925,51 lei cu titlu de dobândă.

Susține că pentru rambursarea creditului și a dobânzilor aferente a fost semnat Contractul de ipotecă nr. 13285 din 15 noiembrie 2007, încheiat între Hioară Parascovia și BC „Investprivatbank” SA, fiind constituită ipoteca asupra: apartamentul nr. 1 situat în mun. Chișinău, str. 31 August 1989, nr. 22 cu suprafața totală de 56,50 m.p., nr. cadastral 010020714101001; apartamentul nr. 2A situat în mun. Chișinău, str. 31 August 1989, nr. 22 cu suprafața totală de 159,70 m.p., nr. cadastral 010020714101003; încăperea nelocativă situată în mun. Chișinău, str. 31

August 1989, nr. 22 cu suprafața totală de 37,70 m.p., nr. cadastral 010020714101002.

Indică că prin somația executorului judecătoresc Bănărescu Anatolie nr. 056-554/13 din data de 14 noiembrie 2013, BC „Investprivatbank” SA, în proces de lichidare, prin scrisoare nr. 07/493 din 04 decembrie 2013, s-a alăturat la procedura de executare, solicitând conform art. 100 alin. (2) Cod de executare, ca sumele obținute din valorificarea ipotecilor să fie îndreptate în mod prioritar pentru stingerea datoriilor Parascoviei Hioară, acumulate în baza Contractului de credit nr. 117-PF-07 din 14 noiembrie 2007 față de BC „Investprivatbank” SA, în proces de lichidare.

Prin scrisoare nr. 056-321r/2014 din 01 septembrie 2014, executorul judecătoresc Bănărescu Anatolie a comunicat despre faptul că la data de 23 iulie 2014, la licitație cu strigare au fost realizate bunurile ipotecate, fiind încasată suma de 1 654 500 lei.

În continuare, susține că potrivit încheierii nr. 056-321r/2014 din 01 septembrie 2014 cu privire la distribuirea și eliberarea sumelor în faza de executare, pentru BC „Investprivatbank” SA, în proces de lichidare a fost repartizată suma de 1 593 186,93 lei.

În același timp, relevă că datoria Parascoviei Hioară acumulată în baza Contractului de credit nr. 117-PF-07 din 14 noiembrie 2007 față de BC „Investprivatbank” SA, în proces de lichidare, la data de 23 iulie 2014 (data realizării la licitație a bunurilor ipotecate) constituie suma de 11 304 952,18 lei, astfel încât, suma obținută din realizarea bunurilor gajate nu este suficientă pentru stingerea creanțelor.

La acest segment, afirmă că după vânzarea bunului ipotecat și transferarea acestei sume la achitarea obligațiilor rezultate din Contractul de credit nr. 117-PF-07 din 14 noiembrie 2007, suma datoriilor calculate și neachitate de către debitor față de bancă constituie 9 711 765,25 lei (11 304 952,18 lei-1 539 186,93 lei).

Pentru considerentele menționate și având în vedere că Hioară Parascovia nu și-a onorat obligațiile asumate conform contractului de credit menționat, invocă că a solicitat achitarea completă a datoriei până la data de 29 decembrie 2014 prin notificarea nr. 07/326 din 16 decembrie 2014, care a rămas fără răspuns.

Își întemeiază pretențiile în baza dispozițiilor art. 454, art. 481, art. 493, art. 576, art. 617, art. 618, art. 1236, art. 1243 din Codul civil.

Solicită reclamantul încasarea de la Hioară Parascovia în beneficiul BC „Investprivatbank” SA, în proces de lichidare suma de 9 711 765,25 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 08 februarie 2016, acțiunea a fost respinsă ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 11 octombrie 2016, a fost admis apelul declarat de către BC „Investprivatbank” SA, casată integral hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 08 februarie 2016 și emisă o nouă hotărâre prin care acțiunea a fost admisă integral, fiind încasat de la Hioară Parascovia în beneficiul BC „Investprivatbank” SA, în proces de lichidare, datoria în mărime de 9 711 765,25 lei și în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 25 000 lei.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut prevederile art. 514, art. 666 alin. (1) și alin. (2), art. 1243 alin. (1) și alin. (2) din Codul civil care reglementează aspectele ce țin de temeiurile nașterii obligațiilor, răspunderea în cazul neexecutării de către debitor la scadență a obligației de restituire a creditului.

Cu referire la normele citate și în coraport cu materialele pricinii, instanță de apel a reținut că suma datorată de Hioară Parascovia față de BC „Investprivatbank” SA, în proces de lichidare, constituie 9 711 765,25 lei, iar cât privește termenul de înaintare a acțiunii în judecată, instanța de apel aplicând prevederile art. 267 alin. (1), art. 277 alin. (1) lit. b) și alin. (2) Cod civil, a conchis că prin faptul că procedura de executare a fost acceptată în mod tacit de intimata Hioară Parascovia, ceea ce este acțiune de recunoaștere a datoriei, deoarece prin încheierea nr. 056-321e/2014 din 01 septembrie 2014 privind distribuirea și eliberarea sumelor în faza de executare, pentru BC „Investprivatbank” SA, a fost repartizată suma de 1 593 186,93 lei, suma care a fost direcționată pentru stingerea datoriei Parascoviei Hioară față de BC „Investprivatbank” SA, în proces de lichidare

La 08 decembrie 2016, Hioară Parascovia, reprezentată de avocatul Petrușca Sergiu a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel considerând-o neîntemeiată și pasibilă de casare, deoarece a fost emisă cu încălcarea normelor de drept material, invocându-se prevederile art. 432 alin. (2) lit. a)-d).

Este de părere că, cererea de chemare în judecată a BC „Investprivatbank” SA este depusă tardiv, din care motiv prima instanța întemeiat a respins acțiunea ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție.

Relevă că de către intimat nu a fost prezentată nici o probă care ar confirma faptul că termenul de prescripție a fost întrerupt în legătură cu recunoașterea datoriei.

Menționează că Contractul de credit nr. 117-PF-07 din 14 noiembrie 2014 este lovit de nulitatea absolută, deoarece de către lichidatorul BC „Investprivatbank” SA nu au fost respectate prevederile art. 38⁵ alin. (1) lit. f) din Legea instituțiilor financiare nr. 550 din 21 iulie 1995, care indică că pe lângă efectele prevăzute la art.11 alin.(3), de la data retragerii licenței hotărârile anterioare adoptate de organele de conducere ale băncii se consideră nevalabile dacă nu sânt aprobate (autorizate) de lichidator, precum și dacă împiedică exercitarea atribuțiilor și drepturilor acestuia.

Cu referire la prevederile art. 11 alin. (3) din Legea instituțiilor financiare nr. 550 din 21 iulie 1995, invocă că este neîntemeiată calcularea și încasarea dobânzii pentru utilizarea creditului după data de 19 iunie 2009, când BC „Investprivatbank” SA a fost retrasă licența de desfășurare a activităților financiare, or de la data intrării în vigoare a hotărârii de retragere a licenței, banca este obligată să nu se angajeze în activități financiare, să-și lichideze activele într-un timp cât mai scurt, să înceteze acceptarea depozitelor și să-și onoreze obligațiile.

La fel, invocă că intimatul BC „Investprivatbank” SA, în proces de lichidare nu a fost în drept să pretindă la plata a carorva datorii în baza contractului de credit, dat fiind faptul că a înstrăinat bunul imobil ipotecat de către recurenta Hioară Parascovia, în calitate de garanție pentru executarea Contractului de credit nr. 117-PF-07 din 14 noiembrie 2007, cu încălcarea prevederilor art. 34 alin. (2) din Legea cu privire la ipotecă nr. 142 din 26 iunie 2008, și anume în condiții și la un preț comercial nerezonabile, fără a ține cont de interesele debitorului ipotecar.

În susținerea opiniei enunțate, recurentul a invocat că bunul imobil ipotecat a fost înstrăinat de către BC „Investprivatbank” SA prin intermediul executorului judecătoresc la suma de doar 1 654 500 lei, iar după distribuirea și eliberarea sumelor

în faza de executare, băncii a fost repartizată suma de 1 593 186,93 lei, cu mult mai puțin decât costul real al bunului imobil și prețul bunului evaluat de către părți conform contractului de ipotecă din 15 noiembrie 2007.

Suplimentar evidențiază faptul că, intimatul BC „Investprivatbank” SA, în proces de lichidare în calitate de creditor este în întârziere, respectiv nu este în drept să pretindă de la recurent să achite careva datorii în baza contractului de credit pe toată durata întârzierii.

Or, în accepțiunea art. 34 alin. (2) din Legea cu privire la ipotecă nr. 142 din 26 iunie 2008, creditorul ipotecar trebuie să vândă bunul ipotecat fără tergiversări nejustificate, iar potrivit art. 593 alin. (1) și alin. (2) Cod civil, în cazul în care pentru executarea prestației este necesară o acțiune din partea sa, creditorul este în întârziere dacă prestația îi este oferită, iar el nu efectuează acea acțiune. Debitorul nu poate fi în întârziere în măsura în care creditorul este în întârziere.

Concomitent, insistă că potrivit art. 597 alin. (1) lit. b) și lit. c) Cod civil, indiferent de vinovăția sa în întârziere, creditorul suportă riscul deteriorării sau pieririi fortuite a bunului și nu poate beneficia de dobânzi pentru datoria pecuniară față de el.

În baza celor invocate, consideră recurentul că cererea de chemare în judecată a BC „Investprivatbank” SA este neîntemeiată și lipsită de suport legal, din care motiv urma să fie respinsă de către instanța de apel cu menținerea în vigoare a hotărârii primei instanțe.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și alin. (3) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Materialele cauzei atestă că copia deciziei instanței de apel din 11 octombrie 2016 a fost expediată în adresa recurentului la data de 28 octombrie 2016, fapt ce se confirmă prin copia scrisorii de însoțire nr. 30234-4 (f. d. 130).

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 08 decembrie 2016, în termen.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Hioară Parascovia, reprezentată de avocatul Petrușca Sergiu este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care

instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Hioară Parascovia, reprezentată de avocatul Petrușca Sergiu nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin. (2), (3) și (4) CPC, or recurentul nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea deciziei instanței de apel.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către Hioară Parascovia, reprezentată de avocatul Petrușca Sergiu asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Hioară Parascovia, reprezentată de avocatul Petrușca Sergiu ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursul declarat de către Hioară Parascovia, reprezentată de avocatul Petrușca Sergiu se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Ion Druță

Tamara Chișca-Doneva